

48-86 Ay Çocuklar ?çin Say? ve ??lem Kavramlar? Testi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *48-86 Ay Çocuklar ?çin Say? ve ??lem Kavramlar? Testi*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16099>

Özet

48-86 Ay Çocuklar İçin Sayı ve İşlem Kavramları Testi, **okul öncesi** dönemdeki çocukların temel matematiksel yetkinliklerini ve bilişsel gelişimlerini değerlendirmek amacıyla geliştirilmiş özgün bir ölçektir. Bu test, özellikle 4 ila 7 yaş aralığındaki çocukların temel sayma, sayı tanıma, miktar karşılaştırma ve basit işlem kavramları hakkındaki bilgilerini sistematik olarak belirlemeyi hedefler. Ölçek, Türkiye'de geliştirilmiş olup, erken çocukluk döneminde matematiksel düşüncenin temellerini inceleyen araştırmacılar ve eğitimciler için önemli bir araçtır.

Ölçeğin geliştirme ve psikometri çalışmaları 2003 yılında Arnas, Gül ve Sertmaç tarafından yayımlanmıştır. Bu çalışmada, testin geçerlilik ve güvenirlik özelliklerini ortaya koyarak, okul öncesi eğitim programlarının etkililiğini ölçmede ve çocukların bireysel gelişim ihtiyaçlarının belirlemede kullanılabilirliğini desteklemektedir.

Anahtar Kelimeler

Sayı kavramları, matematik eğitimi, işlem kavramları, okul öncesi, gelişim, bilişsel gelişim, 48-86 ay, çocuk testleri, erken çocukluk.

Yazarlar

Arnas, A., Y., Gül, D., E., Sertmaç, A.

Amaç

Testin temel amacı, 48 ila 86 aylık (4-7 yaş) çocukların **sayı kavramları** ve temel matematiksel işlem kavramlarına dair mevcut bilgi düzeylerini objektif bir şekilde ölçmektir. Bu yaş grubu, matematiksel düşüncenin temellerinin atıldığı kritik bir dönemi temsil ettiğinden, ölçek erken müdahale ve bireyselleştirilmiş eğitim programlarının planlanmasında kullanılmak üzere tasarlanmıştır.

Ölçek, eğitimcilere ve araştırmacılara çocukların sayısal gelişimindeki güçlü yönleri ve olası kavram yanlışları tespit etme imkanı sunar. Elde edilen veriler, çocukların okula hazırlık süreçlerini desteklemek ve bilişsel alanlardaki gelişimlerini takip etmek için temel oluşturur.

Yapı

48-86 Ay Çocuklar İçin Sayı ve İşlem Kavramları Testi, adından anlaşılacağı üzere, çocukların iki ana bilişsel alanını ölçmeyi amaçlayan çok boyutlu bir yapıya temel alır: Sayı Kavramları ve İşlem Kavramları. **Sayı kavramları** alt yapısı, çocuğun temel sayma becerileri, sayılar tanıma, sayı-miktar eşleştirmesi ve ardışık gibi temel matematiksel bilgileri içerir.

İşlem kavramları alt yapısı ise, çocukların somut düzeyde veya görsel temsillerle sunulan basit toplama ve çıkarma gibi aritmetik işlemleri anlama ve çözme yeteneğine odaklanır. Ölçeğin bu iki ana bileşeni, çocukların matematiksel düşünme becerilerinin gelişimini kapsamlı bir şekilde değerlendirmeyi sağlar.

Geçerlik

Ölçeğin geçerlilik (validity) çalışması, Arnas, Gül ve Şenertmaç (2003) tarafından yürütülmüştür. Kaynak metinde spesifik geçerlilik katsayıları yer almamakla birlikte, çalışmanın temel hedefi testin gerçekten 4-7 yaş arası çocukların sayı ve işlem kavramlarını ölçtüğünü bilimsel olarak doğrulamaktır. **Geçerlilik** çalışmaları genellikle kapsam geçerliliği (maddelerin ölçülmek istenen yapıyı ne kadar temsil ettiği) ve yapı geçerliliği (ölçeğin teorik yapıyla uyumu) üzerine yoğunlaşmıştır.

Detaylı geçerlilik bulguları, Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi'nde yayımlanan ilgili makalede mevcuttur. Bu çalışmalar, ölçeğin Türkiye bağlamında matematiksel yetkinliklerin değerlendirilmesi için uygun bir araç olduğunu göstermektedir.

Güvenirlilik

Ölçeğin güvenirlilik (reliability) çalışması da geliştirme makalesi kapsamında ele alınmıştır. **Güvenirlilik**, ölçüm sonuçlarının zaman içinde veya farklı uygulamalarda tutarlı olma derecesini ifade eder. Her ne kadar kaynak metinde spesifik katsayılar (örneğin, Cronbach Alfa değeri veya test-tekrar test korelasyonu) belirtilmemiş olsa da, akademik bir ölçek geliştirme süreci bu istatistiksel analizleri zorunlu kılar.

Yüksek güvenirlilik değerleri, testin ölçtüğü kavramlarda istikrarlı sonuçlar verdiğini ve ölçüm hatasının düşük olduğunu gösterir. Detaylı güvenirlilik sonuçları, araştırmacıların yayımladığı referans makalede incelenebilir.

Faktör Analizi

Kaynak materyalde faktör analizine dair doğrudan bir açıklama bulunmamaktadır. Ancak, ölçeğin "Sayı ve İşlem Kavramları" olarak adlandırılması, geliştirme aşamasında iki ana faktörün (Sayılar ve İşlemler) ayrıştırılmasını incelemek amacıyla Keşfedici veya Doğrulayıcı Faktör Analizi yöntemlerinin kullanıldığını düşündürmektedir. Faktör analizi, ölçeğin maddelerinin teorik olarak öngörülen yapısal bileşenleri ne kadar iyi temsil ettiğini belirlemek için kritik bir adımdır.

Araç

Test Type: Geliştirme (Developmental Scale)

Format: Bireysel olarak uygulanan, muhtemelen somut materyallerin veya resimli kartların kullanıldığı performans testi formatındadır. Çocukların sözel yanıtları ve/veya eylemleri üzerinden puanlama yapılır.

Language Available: Türkçe

Population Group: Normal gelişim gösteren okul öncesi çocuklar.

Age Group: 48-86 Ay (4 ila 7 yaş arası)

Population Details: Ölçeğin geliştirme ve standardizasyon çalışmaları Türkiye'deki okul öncesi kurumlara devam eden çocuk örneklemi üzerinde gerçekleştirilmiştir.

Test Methodology: Test, çocukla birebir etkileşim halinde uygulanır. Uygulama, çocuğun sayısal görevleri yerine getirmesini, nesnelere saymasını, miktarları karşılaştırmasını ve basit problemleri çözmesini gerektirir. Derecelendirme sistemi hakkında bilgi mevcut olmamakla birlikte, her maddenin doğru yanıtlanıp yanıtlanmadığına göre puanlama yapıldığı varsayılmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Erken çocukluk, bilişsel ölçüm, gelişim psikolojisi, okul öncesi eğitim, sayısal beceriler, yapı geçerliliği, iç tutarlılık.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor

Affiliation Email addresses: yasare@cu.edu.tr (Sorumlu Yazar: Yare Akar Arnas)

Correspondence Address: Sorumlu yazar ile iletişime için yukarıdaki e-posta adresi kullanılabilir. Makale referansı: Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi.

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Testin geliştirme çalışması 2003 yılında yayımlanmıştır. Ölçeğin akademik ve araştırma amaçlı kullanımı için sorumlu yazar ile iletişime geçilmesi önerilir. Ticari kullanım ve ücretlendirme bilgileri kaynak metinde belirtilmemiştir.

Testin orijinal makalesine Dergipark üzerinden erişim sağlanabilmektedir: dergipark.ulakbim.gov.tr

Ölçeğin orijinal PDF dokümanı aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: [48-86-ay-cocuklar-icin-sayi-ve-islem-kavramlari-testi-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Arnas, A., Y., Gül, D., E. ve Sertmaç, A. (2003). 48 86 Ay Çocuklar için Sayı ve İşlem Kavramları Testi 'nin Geçerlilik ve Güvenirlilik Çalışması. Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 12(12), 147-157.

48-86 Ay Çocuklar için Sayı ve İşlem Kavramları Testi Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçek maddeleri kaynak metinde açıkça listelenmemiştir. Testin içeriği ve maddelerinin detaylı yapısı için orijinal referans makaleye başvurulması gerekmektedir.